

Kansalliskirjasto
5.12.2011

Linnea2-konsortion yleiskokous

Aika: ti 22.11.2011 klo 10.00 – 15.50

Paikka: Kansalliskirjasto (Vallilan toimipiste), Teollisuuskatu 23, D326 (Hemuli)

[Osallistujalista liitteenä.](#)

Pöytäkirja:

1. Kokouksen avaus

Konsortion ohjausryhmän puheenjohtaja Vuokko Palonen avasi kokouksen klo 10.

2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Paikalla oli 22 kokousedustajaa. Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Kokouksen puheenjohtajan ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Vuokko Palonen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Erna Marttila ja Susanna Parikka.

4. Asialistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

5. Relais (Liitteet 1-3)

- [Liite 1: Relais-pilotoinnin tilannekatsaus 11.7.2011](#)
- [Liite 2: Relais-esitys](#)
- [Liite 3: UB-esitys](#)

Päivi Järvinen esitteli syyt, joiden takia Kansalliskirjasto, Relais-pilotoijat ja Linnea2-ohjausryhmä eivät suosittele Relais-ohjelmiston hankintaa konsortiolle.

Osalle konsortion kirjastoista on aiheutunut kustannuksia Relais-ohjelmiston pilotoinnista. Pilottisopimukset on kuitenkin tehty kirjastokohtaisesti eikä niihin ole sisällytetty

yhteisvastuuta. Vastaavien tapausten varalta tällainen maininta on jatkossa aina tehtävä, koska kustannusten jakaminen jälkikäteen on kirjastojen taloudessa vaikea toteuttaa.

Päivi Järvinen esitteli myös lyhyesti Voyagerin *Universal Borrowing*- eli UB-yhteislainausohjelmaa (Liite 3), jota voitaisiin hyödyntää kirjastoissa nykyistä laajemmin. UB:ta esiteltiin myös [Viikin Aineistojen yhteiskäyttö -seminaarissa 2.11.](#)

Yhteislainauksen laajasta käyttöönnotosta on sovittu periaatteellisesti jo Linnea2-yleiskokouksessa 16.9.2005
(<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/linnea2/konsortio/yleiskokous.html> -> muistio 16.9.2005 + muistion liite 3)

Esitys: Konsortiolle ei hankita keskitetysti Relais-kaukopalveluohjelmistoa. Jatkossa yhteisten projektien ja pilotointien suhteen tehdään selkeät pelisäännöt. Keskustellaan Voyagerin *Universal Borrowing* -ohjelman käytön laajentamisesta.

Keskustelua Relaisista: Keskustelussa ihmeteltiin, että kesti melkein 2 vuotta ennen kuin selvisi, ettei ohjelma käy konsortioympäristöön. Testauksen toimeksianto ja aikataulutukseen eivät olleet riittävän selkeitä ja ehkä olisi myös syytä muuttaa Suomen kaukopalvelukäytäntöjä. Vastauskommenteissa todettiin, että konsortiot eivät ole muulla niin kiinteästi yhdessä toimivia kuin Suomessa. Kiitettiin pilottikirjastoja hyvästä työstä konsortion hyväksi.

Keskustelua yhteislainauksesta: Oulun yliopiston kirjastossa ollaan tyytyväisiä Voyagerin UB:n toiminnallisuuteen. Yhteislainauksen käyttö on myös lisännyt kokoelmien ristiin käyttöä Oulun AMK:n kirjaston kanssa. Oulun yliopistossa kehitettyä Kake-ohjelmaa käytetään puolestaan laskutukseen. Ohjelmaa on hyödynnetty muuallakin ja sitä on mahdollista kehittää edelleen.

Turun yliopistossa yhteislainausta ei ole pidetty heidän oloihin sopivana mm. eri kokoelmien erilaisen lainapolitiikan takia. Voyagerin UB:ssa on ollut joissain versioissa myös pieniä ohjelmistovirheitä, mikä on vähentänyt käyttöönottoa. Toivottiin UB:n laajempaa käyttöönottoa ainakin Varastokirjastosta tehtävissä kaukolainailuissa. Kirjastot voisivat itse päättää laajemmasta käytöstä. Kirjastot voisivat kokeilla UB:n käyttöä myös paikallisesti saman alueen eri Voyager-kirjastojen kesken. Yhdellä paikkakunnalla tapahtuvassa UB-lainauksessa kirjaa ei ole pakko edes lähettää toiseen kirjastoon, vaan asiakas voi omilla tunnuksillaan noutaa teoksen myös suoraan omistajakirjastosta.

Päivi Kytömäki lupasi ottaa järjestelyvastuun tilaisuudesta, jossa perehdytetään UB:n käyttöön mm. Oulun yliopiston ja Aalto-yliopiston kokemuksiin perustuen.

Päätös: Linnea2-konsortiolle ei hankita keskitetysti Relais-ohjelmistoa. Pilotointien suhteen tehdään jatkossa selkeät pelisäännöt. Projektit aikataulutetaan selkeämmin ja sopimuksiin sisällytetään sanktiopykälät siltä varalta, ettei ohjelmisto toimi sovitulla tavalla. Oulun yliopiston kirjasto järjestää tilaisuuden yhteislainauksesta (UB). Tilaisuus voi olla maksullinen, jotta järjestelyistä ei koidu enää lisäkustannuksia Oulun yliopiston kirjastolle, joka on toiminut myös Relais-pilottikirjastona.

6. Kaukopalvelusuositukset

- Alkuperäiset suositukset ([Yleiskokous 14.4.2011, liite 2](#))
- Kohti aineistojen yhteiskäyttöä - kaukopalvelun yhteiset pelisäännöt ja suositukset – seminaarin [esitykset ja palautekooste](#).

Nina Hyvönen esitteli kokoelmapoliittisen työryhmän maaliskuisen kyselyn pohjalta laatiman esityksen kaukopalvelusuosituksiksi. Kyselyn alkuperäisenä tarkoituksena oli selvittää, minkälainen yhteistyöilmapiiri ja edellytykset Relais-kaukolainaukselle kirjastoissa on.

Suositukset esiteltiin alustavasti jo [kevään yleiskokouksessa \(14.4.2011, liite 2\)](#) ja työryhmän Helsingissä 2.11.2011 järjestämässä seminaarissa ”[Kohti aineistojen yhteiskäyttöä - kaukopalvelun yhteiset pelisäännöt ja suositukset](#)”. Seminaarissa esiteltiin myös kirjastopalveluiden maksujen määräytymistä ja muita kaukopalvelun juridisia kysymyksiä.

Esitys: Päätetään liitteessä olevien kaukopalvelusuositusten käyttöönotosta vuoden 2012 alusta lähtien. Päätetään myös, miten edetään jatkossa.

Keskustelua: Suosituksissa ei ole kovin radikaaleja ehdotuksia, mutta tämänkin tason yhteisistä suosituksista on hyötyä. Jatkossa voitaisiin kuitenkin mennä enemmän kohti asiakastoimisuutta. Nyt samoja linjauksia olisi syytä yrittää ehdottaa myös toisille sektoreille, ainakin AMK-kirjastoille, jolloin yhteisistä käytännöistä saadaan enemmän hyötyä esimerkiksi yhteislainauksessa (UB). Nämä suositukset ovat käytännössä Voyager-kirjastojen välisiä suosituksia. Kerrottiin, että myös yleisten kirjastojen neuvostoa on pyydetty tekemään kaukopalveluselvitystä. Keskusteltiin selvityksen yksityiskohdista:

Kurssikirjojen kaukolainaus: Joissakin kirjastoissa kaukolainataan kurssikirjoja, mutta esim. Helsingin yliopiston kirjastossa tässä ollaan menossa tiukempaan suuntaan. Tampereen yliopiston kirjastossa on tehty linjaus, että kurssikirjojen hankintaan käytetty raha on tarkoitettu yliopiston omien opiskelijoiden käyttöön. Todettiin, että e-materiaalin osuus kurssiaineistossa on kuitenkin lisääntymässä.

Uusimiskerrat: Voyagerin OPACissa on ollut ongelmana, että uusimiskerrat eivät näy, mutta tätä on korjailtu erillisillä enhancer-skripteillä. Pohdittiin myös kaukolainaaajien usein parempaa asemaa paikallislainaaajiin verrattuna (uusimiskertojen määrä suurempi, ei peritä välttämättä myöhästymismaksuja).

Hinnasto: OKM:stä on todettu, että yliopistojen hinnastoasetusta ollaan valmiita muuttamaan, jos jokin ryhmä tekee tästä esityksen. Ehdotettiin, että seuraavan päivän SYNin (Suomen yliopistokirjastojen neuvosto) kokouksessa päätetään yliopistojen osalta hinnastaselvityksestä ja perustetaan työryhmä, jonka tavoitteena olisi hinnastoasetuksen muuttaminen. Tämä mahdollistaisi ainakin yliopistojen yhteisen hinnastosuosituksen. Todettiin, että yhteiseen hinnastoon voi olla vaikeaa päästä, mutta yhtenäisiä hinnoitteluperusteita voidaan ainakin pitää ensi vaiheen tavoitteena.

Vuokko Palonen lupasi esitellä ehdotuksia yhteisiksi suosituksiksi AMKIT-konsortiolle.

Päätökset: Kokoelmapoliittisen työryhmän työstämiä kaukolainakäytäntöjä tarkennettiin seuraavasti. Nämä suositukset ovat samalla Linnea2-konsortion ehdotus yhteisiksi suosituksiksi AMKIT-konsortion kirjastojen kanssa.

1. *Lainattava aineisto.* Peruskokoelmia kaukolainataan, muun aineiston osalta kukin kirjasto tekee omat päätöksensä.

2. *Kaukolainojen laina-ajat.* Peruskokoelmien laina-aika on 28 vrk. Muille aineistoille laina-aikasuositus on 14 vrk, jos niitä kaukolainataan.

3. *Uusimiskertojen määrä.* Uusimiskertojen maksimimäärä on normaalisti 10 kertaa. Nämä 10 kertaa voivat olla myös automaattisia uusimisia, mutta 10 kerran jälkeen kaukolainan välittänyt kirjasto pyytää palauttamaan lainan tai esimerkiksi käyttämään lainatun teoksen noutokirjastossa uusittavana, jos teokseen ei ole varauksia.

4. *Laskutus.* Kausilaskutus otetaan käyttöön kirjastojen välillä. Laskutustiheydeksi suositellaan esityksen mukaisesti puolta vuotta, tai minimissään neljännesvuotta. Jos jokin kirjasto haluaa suurista volyymeista johtuen laskuttaa useammin, tämäkin on mahdollista.

5. *Hinnasto.* Suositellaan yhtenäisiä hinnoitteluperusteita. Yliopistokirjastojen osalta perusteita selvitetään vielä SYNissä perustettavassa työryhmässä.

Muut päätökset:

Clearing-laskutuksen käyttöönottomahdollisuuksia tutkitaan erikseen, kun ensin on seurattu UB:n (yhteislainauksen) etenemistä.

2.11.2011 pidetyn seminaarin palautekooste laitetaan näkyviin konsortion sivuille.

7. Voyager-asiat ([Liite 4](#))

7.1. Uusi testiympäristö

Ari Ahlqvist esitteli. Ex Libriksen kanssa on sovittu kolmen tietokantakopion viemisestä uuteen testiympäristöön. Toteuttaminen viivästyi Ex Libriksen aikatauluista johtuen ensi vuoden puolelle, ajankohdaksi on nyt täsmentynyt 18.1.2012. Tietokantakopioinnin hinta on 3600 €

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Uuden testiympäristön kulujen jako käsitellään asialistan kohdassa 8.

7.2. Voyager-versiopäivitys v. 2012

Ari Ahlqvist esitteli syyt päivitystarpeelle ja päivitysaikataulusuunnitelmat. Voyagerin versio 8.1 on juuri julkaistu, 8.2 on tulossa vasta loppuvuodesta 2012.

Voyagerin Versiopäivitystä ei voida tehdä ennen kuin ohjelmiston uutta versiota on päästy testaamaan uudessa testiympäristössä, joka siis saadaan vasta tammikuussa 2012. Tämän takia versiopäivityskin siirtyy ensi kesään. Vakiintunut päivitysaika eli kesäkuun loppu on kaikkein hankalin Helsingin yliopiston kirjastolle keskustakampuskirjastojen muuton vuoksi.

Linnea2-kirjastojen domainit Linnea1 ja Linnea3 voidaan päivittää kesällä eri aikoina. AMKIT-konsortion kanssa päivitysajasta ei ole vielä keskusteltu.

Esitys: Päivitys uuteen versioon tehdään kesällä 2012. Tarkemmat ajankohdat sovitaan kevään 2012 yleiskokouksessa.

Keskustelua: Helsingin yliopiston kirjaston kannalta paras aika olisi ollut joulun tienoilla, koska kesällä Helka- tietokannassa tehdään keskustakampuskirjastojen muuton takia mm. paljon kokoelmamuutoksia. Todettiin, että myös työntekijöiden lomaoikeuden kannalta aikataulu on hankala ja päivityksen olisi pakko onnistua, koska muu aikataulu on tiukka. Juhannuksen alla pitäisi kuitenkin nähdä jo etukäteen, onnistuuko heinä-elokuun päivitys suunnitellusti.

Päätös: Sovittiin, että Linnea1-domain (mm. Helka) päivitetään heinä-elokuun vaihteessa, Linnea3- ja Armas-domainit juhannuksen alusviikolla (viikko 25), mikäli aika sopii AMKIT-konsortiolle. Lopullisesti päivitysajat voidaan vahvistaavasta keväällä tehtävän testauksen jälkeen.

8. Linnea2-konsortion maksut v. 2012 (Liitteet 5-8)

- Liite 5: [Tommi Jauhiaisen esitys](#) [liite aukeaa linnea2-intran tunnuksilla]
- *Liitteet 6-8 on jaettu kokousedustajille asialistan liitteinä 3-5.*

Tommi Jauhiainen esitteli konsortion maksujen ja niiden jakamisen taustatietoja. CSC-tukimaksu koostuu henkilötyöstä, palvelimen käyttökuluista ja laitteiston huoltosopimuskuluista. CSC-tukimaksujen jakoperusteet konsortioiden kesken on sovittu vuonna 2008. Silloin sovittiin, että jatkossa henkilötyön ja laitteistokapasiteetin jakaumat tarkistetaan vuosittain huhtikuussa, käyttäen laskennan perusteena edellisen vuoden tammikuusta kuluvan vuoden maaliskuuhun kerättyjä jakaumatilastoja. Käytännössä työn jakaumatilastojen laskenta-aika on vuosien kuluessa eriytynyt sovitusta. Vuoden 2011 kustannukset jaettiin 1-11/2010 toteutuman perusteella. Vuoden 2012 kustannusarviossa jakona on nyt käytetty jakaumaa 1-11/2010 sekä osin CSC:ltä syyskuussa saatua 1-8/2011 jakaumaa, mutta CSC:ltä pyydetään vielä uusi jakauma henkilötyöstä 1/2010-3/2011, jonka perusteella vuoden 2012 jako lopullisesti tehdään.

Ex Libriksen tukimaksuissa AMKIT-konsortion laskutus on erillään Linnea2-konsortion laskutuksesta.

Käytiin läpi konsortion alustavat kustannuslaskelmat vuodelle 2012 ja kustannusten jakautuminen konsortion jäsenten kesken (Liitteet 6-8). Jakoperusteet (kirjasto- tai tietokantakohtainen htv:t/niteet/nimekkeet –taulukko) oli lähetetty kirjastoille erikseen tarkistettavaksi ennen yleiskokousta.

Kansalliskirjasto maksaa myös ensi vuonna konsortion IGeLU-jäsenmaksun ja Aleph-kustannukset. Uusi testiympäristö aiheuttaa kuitenkin ylimääräisen 3600 euron kertakulun kustannustenjakoon.

Esitys: Uuden testiympäristön kustannukset (3 600 €) jaetaan Linnea2-kirjastojen kesken muina kustannuksina (jako suhteessa henkilötyövuodet 50%, niteet 25% ja nimekkeet 25%).

Keskustelua: Todettiin, että Kansalliskirjaston Helkaan sisältyvät kokoelmat sisältyvät Helsingin yliopiston osuuteen kustannuslaskelmasta. Arton, Violan ja Fennican nimekkeet on aikoinaan jaosta sovittaessa päätetty puolittaa. Myös Varastokirjaston kokoelmat on jaossa

puolitettu. Niteet ja nimekkeet tulevat tuoreina suoraan tietokannasta, eivätkä vastaa KITTin lukuja. Toisaalta myös e-kirjojen omat nimeketietueet lisäävät nimekkeiden määrää tietokannassa.

Päätös: Hyväksytään ensi vuoden kustannustenjako ja jaetaan uuden testiympäristön kustannukset (3 600 €) esityksen mukaisesti.

9. Uuden kirjastojärjestelmän valmistelu

9.1 Valmistelun tilannekatsaus ([Liite 9](#))

Tommi Jauhiainen piti tilannekatsauksen. Sinikka Luokkanen Hämeen ammattikorkeakoulun kirjastosta valittiin ensimmäisessä kokouksessa valmisteluryhmän puheenjohtajaksi ja Lassi Lager sihteeriksi, Jarmo Saarti valittiin seuraavassa kokouksessa varapuheenjohtajaksi. UKJ-wikin lukuoikeudet on avattu kaikille. Valmisteluryhmässä on perustettu tähän mennessä 8 alatyöryhmää, joihin on pyydetty eri sektoreilta asiantuntijoita. Työryhmät 8-9 on tarkoitus nimetä alkuvuodesta.

UKJ-työryhmät 1-5 työstävät kokonaisarkkitehtuuria. UKJ-valmistelussa huomioidaan myös yleisissä kirjastoissa samaan aikaan tehtävät kirjastojärjestelmäselvitykset: Rovaniemellä ollaan tutkitaan kaupallisten järjestelmien tarjontaa ja Joensuussa Open Source –järjestelmiä. Kokonaisarkkitehtuurityö on viivästynyt mm. alatyöryhmien henkilöiden nimeämisen viivästymisen takia.

UKJ-wiki: <https://wiki.helsinki.fi/display/UKJValmistelu/Home>

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Keskustelua: Toivottiin, että kaikki käyvät tutustumassa UKJ-wikiin. Myös OKM on ilmaissut olevansa tyytyväinen, että yleisetkin kirjastot ovat valmistelutyössä mukana. Lopputuloksena ei välttämättä saavuteta yhtä, kaikille sopivaa järjestelmää vaan kenties järjestelmien kokonaisuus.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9.2 Linnea2-konsortion edustajan nimeäminen uuden kirjastojärjestelmän strategiatyöryhmään

Tommi Jauhiainen esitteli strategiar ryhmän kokoonpanon:

<https://wiki.helsinki.fi/display/UKJValmistelu/Projektisuunnitelman+valmistelun+resurssit>

Esitys: Nimitetään Linnea2-konsortion edustaja uuden kirjastojärjestelmän strategiatyöryhmään (työryhmä 7).

Keskustelua: Vuokko Palonen on nimetty Suomen yliopistokirjastojen neuvoston (SYN) edustajaksi uuden kirjastojärjestelmän strategiar ryhmään. Myös erikoiskirjastoilla on edustajansa ryhmässä. Todettiin, että Linnea2-konsortiolla ei tämän vuoksi tarvitse olla erillistä edustajaa strategiar ryhmässä.

Päätös: Päätettiin, että Vuokko Palonen toimii myös Linnea2-konsortion edustajana uuden kirjastojärjestelmän strategiatyöryhmässä (työryhmä 7).

10. Lindan kustannushyötyanalyysi (Liitteet 10-11)

- [Liite 10: Lindan kustannushyötyanalyysi: kyselyn alustavat tulokset \(6.6.2011\)](#)
- [Liite 11: Sari Pajulan kokousta varten tekemä jatkoanalyysi](#)
- Tulokset Lindan laaturyhmän wiki-sivuilla;
<http://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=78626420>

Sari Pajula esitteli Lindan laaturyhmän keväällä laatiman alustavan kustannushyötyanalyysin tulokset. Tulokset perustuvat otantana tehtyyn kyselyyn, joka suunnattiin valittujen, eri sektoreita edustavien kirjastojen luetteloijille ja kaukopalveluvirkailijoille.

Kustannushyötyanalyysin tavoitteena on ollut tehdä yhteistyön ja Lindan hyötyä näkyväksi. Keväällä tehty kysely perustui pieneen otokseen, eikä analyysityöhön ole ollut käytössä erillisiä resursseja. Kyselyllä pyrittiin selvittämään, kuinka paljon Lindaa käytetään kaukopalvelun paikannusvälineenä ja paljonko yhden tietueen poimintaluettelointiin ja primääriluettelointiin kuluu aikaa. Sari Pajula jatkoanalysoi aineistoa ja totesi, että parhaimmillaan poiminta säästää yli puolet alkuperäisluettelointiin käytettävästä työajasta. Kaukopalvelukyselyn otannassa olleista teoksista 72% löytyi Lindasta, jota puolestaan voidaan pitää kaukopalvelun joutuisuutta ajatellen hyvänä tuloksena.

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Keskustelua: Todettiin, että kyselyn tulokset ovat suuntaa antavia, mutta kuitenkin erittäin hyödyllisiä ja toivottiin, että joku tutkisi näitä asioita tarkemmin. Asiasta ollaan yhteydessä esim. Oulun AMK:n Jarmo Saarti ehdotti, että Pirjo Tuomeen Oulun AMKista voisi ottaa yhteyttä ja pyytää työstämään tästä jotain). Ehdotettiin, että konsortiomaksuissa pitäisi jatkossa jotenkin huomioida se, ketkä tekevät konsortiolle työtä.

Päätös: Kustannushyötyanalyysi-kyselyn tulokset linkitetään Lindan laaturyhmän avoimille wiki-sivuille kaikkien nähtäväksi ja hyödynnettäväksi.

11. Linnea-työryhmät ja Lindan laaturyhmä 2012- (Liitteet 12-13)

- [Liite 12: Sys-OPAC-työryhmän mietintö 20.9.2011](#)
- [Liite 13: Lainaus- ja kaukopalvelutyöryhmän lausunto 5.10.2011](#)

Nina Hyvönen esitteli. Linnea-työryhmien kehittämisseminaarissa helmikuussa ja työryhmien syksyisissä raporteissa esitetään mm. muutoksia nykyiseen ryhmäjakoon. Linnea-työryhmät ovat pitkälti keskittyneet nykyiseen kirjastojärjestelmään ja niitä tarvitaan jatkossakin. UKJ:n valmistelutyöryhmissä taas pohditaan enemmän tulevaisuutta.

Keskustellaan myös Lindan laaturyhmän jatkosta.

Esitykset:

- Tulevien Linnea-työryhmien suositeltava koko on noin kuusi jäsentä ja ryhmäjako on seuraava: 1) Systeemi (ja käyttöliittymät), 2) Linaus, 3) Luettelointi, 4) Hankinta 5) Kaukopalvelu. Kansalliskirjasto pyytää kirjastoilta jäsenehdotukset uusiin työryhmiin ja kutsuu ryhmät koolle. Sisällönkuvailun asiantuntijaverkosto ottaa koordinoivan roolin sisällönkuvailuasioissa, mutta on näissä asioissa yhteydessä luettelointityöryhmään.
- Uusien työryhmien ja sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston edustajat kutsutaan yhteiseen, alustavasti tammikuun loppupuolella pidettävään seminaariin, jossa määritellään tarkemmin uusien työryhmien tehtävät. Työryhmien toiminnan ohjaus linkitetään Linnea2-konsortion toimintasuunnitelmaan.
- Päätetään Lindan laaturyhmän jatkosta.

Keskustelua: Todettiin, että työryhmät ovat yhteisiä AMKIT-konsortion kanssa ja niistäkin pyydetään näihin jäseniä. Pohdittiin ryhmien nimeämistä Voyager-työryhmiksi. Keskusteltiin raportoinnista, jonka tulisi tapahtua molemmille konsortioille, jolloin alkuvuoden seminaaristakin tulisi sopia yhdessä AMKIT-konsortion kanssa. Ryhmillä olisi siis kaksi ohjausryhmää.

Sisällönkuvailun asiantuntijaverkosto perustettiin alun perin Suomen yliopistokirjastojen neuvostossa (SYN) ja se on ollut laajempi kuin nyt ajateltavat työryhmät. Voyager-työryhmät ovat taas keskittyneet tähän asti enemmän siihen, miten esim. luettelointia sovelletaan Voyagerissa. Esitettiin mielipiteitä puolesta ja vastaan siitä, pitäisikö sisällönkuvailua varten perustaa oma ryhmä, sisällyttää sisällönkuvailuasiat asiantuntijaverkostolle vai pitäisikö asiat yhdistää luettelointityöryhmään. Keskusteltiin myös kuvailun ohjausryhmän roolista. Ryhmän toiminta on kuitenkin enemmän tulevaisuuteen keskittyvää, kuin nykykäytännössä ohjeistamista: <http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/luettelointisaannot/ohjausryhma.html>.

Lindan laaturyhmä perustettiin alun perin Lindan ongelmien takia ja Lindan kehittämiseksi. Nyt keskusteltiin ryhmän jatkotarpeesta. Ryhmää on pidetty hyvänä johtajien ja asiantuntijoiden yhteistyöelimenä, mutta tämä voisi olla enemmän konsortion ohjausryhmän tehtävä.

Päätökset: Päätettiin, että vielä tässä vaiheessa työryhmiin ei pyydetä yleisten kirjastojen edustajia mukaan sen laajemmin kuin tähän mennessä on pyydetty (asiantuntijaverkosto, Lindan laaturyhmä). Myös tulevaisuuteen katsovissa UKJ-ryhmissä on yleisten kirjastojen edustus.

Päätettiin nimetä ryhmät Voyager-työryhmiksi ja vahvistettiin ryhmien jako ja suositeltava koko esityksen mukaisiksi. SYNin sisällönkuvailun asiantuntijaverkosta hyödynnetään edelleen sisällönkuvailuasioissa ja verkoston edustaja kutsutaan myös alkuvuoden saatepalaveriin edelliskerran tapaan. Työryhmät pitävät yhteyttä myös tulevaisuuteen katsoviin UKJ-työryhmiin.

Lindan laaturyhmää kiitettiin hyvin tehdystä työstä ja tällä erää ryhmän toimikautta ei jatketa.

Saateseminaari uusille työryhmille järjestetään esityksen mukaisesti, AMKIT-konsortion ohjausryhmää pyydetään mukaan.

12. Kansalliskirjaston tilannekatsaukset

12.1 . Kansallinen yhteisluettelo -hankkeen tilannekatsaus ([Liite 14](#))

Nina Hyvönen kertoi yleisten kirjastojen yhteisluetteloon liittymisprojektista ja Fennican tulosta yhteisluetteloon. Yhteisluettelon sijasta tulisi kuitenkin alkaa jo puhua yhteisestä metatietovarannosta.

Hankkeen wiki-sivut ollaan avaamassa pian. Sivuja pyydetään lukemaan ja kommentoimaan, kun ne on avattu.

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12.2 Ammattikorkeakoulujen yhteisluettelo- neuvotteluiden tilanne

Nina Hyvönen kävi läpi tilanteen edellisen kohdan tilannekatsauksessaan.

Ammattikorkeakoulukirjastojen mukaantulosta yhteiseen metatietovarantoon (yhteisluetteloon) on neuvoteltu OKM:n kanssa syksyllä 2011. Vihreää valoa on näytetty, mutta lopullinen päätös vielä puuttuu.

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12.3. KDK-tilannekatsaus ([Liite 15](#))

Kristiina Hormia-Poutanen esitti tilannekatsauksen.

(Liiitteenä oleva esitys pidettiin myös OKM:n kirjastopäivillä 15.11.2011.)

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Päätettiin jatkaa yksityiskohtaisempaa keskustelua KDK:sta kokouksen jälkeen.

12.4. Kansallinen julkaisurekisteri ja kotimaiset viitetiedot ([Liite 16](#))

Jyrki Ilva esitti tilannekatsauksen. Yliopistojen uutta rahoitusmallia valmistelleen työryhmän työ luovutettiin OKM:lle 21.11.2011: julkaisutietojen keräämisen merkitys on kasvamassa. Taustatyötä on tehty sekä JURE-projektissa että Julkaisufoorumi-hankkeessa. Helsingin yliopistossa on OKM:n pyynnöstä selvitetty mahdollisuuksia Tuhat-järjestelmän laajentamiseen. Kansalliskirjastossa taas on selvitetty kotimaisten julkaisujen viitetietojen haravointia kansallisista tietokannoista, esim. Artosta. Työ on poikunut myös hanke-esityksen kotimaisten tieteellisten artikkelien metatietovarannon kehittämiseksi. Tämä pitää sisällään mm. kirjasto- ja kustantajayhteistyön sekä artikkelitiedon syöttöjärjestelmän kehittämisen.

Esitys: Merkitään tiedoksi

Keskustelua: Pohdittiin sitä, täytyykö affiliaatitiedot saada kustantajilta, jos ne saadaan myös yliopistojen henkilörekistereistä. Perättiin tarkempaa miettimistä, mitä tietoa saadaan mistäkin tietokannasta päällekkäisyyksien välttämiseksi. Todettiin, että Helsingin yliopiston Tuhat-järjestelmässä tekijät itse ”hyväksyvät” julkaisunsa omikseen.

HY:n Tuhat-järjestelmän käyttämän Pure-ohjelmiston lisenssiä ei voi suoraan laajentaa muille, vaan asiasta pitäisi käydä erilliset lisenssineuvottelut.

Mietittiin, pystyvätkö kirjastot ”laittamaan paukkuja” Arto-työhön, sillä julkaisurekisteri on joka tapauksessa välttämätön asia, joka on pakko tehdä. OKM:n pyynnöstä laaditussa hankeesityksessä on yritetty kuitenkin miettiä kotimaisten viitetietojen saamista mahdollisimman jouhevasti julkaisurekisteriin, päällekkäistä työtä ei haluta teettää. Artosta tiedot saa siirrettyä esim. Tuhat-järjestelmään, mutta toimitettujen teosten artikkeleita saadaan tällä hetkellä huonosti Artoon. Keskusteltiin Artosta osana kansallista metatietovarantoa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

13. Kirjastoverkkopäivien palaute

Nina Hyvönen raportoi lyhyesti. Palautteessa nousi esiin, että ohjelmaa pidettiin tällä kertaa turhan yleisluonteisena ja johtajapainotteisena: asiaa oli aikaisempaa enemmän mutta päiviä vähemmän. Ensi vuodelle on alustavasti mietitty kolmepäiväistä tapahtumaa, josta yksi päivä olisi erityisesti kirjastojen johtajille suunnattu.

Esitys: Merkitään tiedoksi

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

14. Tiedotusasioita

14.1 Liber 2012 Tartossa

Call for papers julkaistiin 15.11.2011.

<http://www.utlib.ee/liber2012/index.php>

14.2 AMKIT-konsortio 10 vuotta

Vuokko Palonen on kutsuttu Linnea2-konsortion ohjausryhmän puheenjohtajana AMKIT-konsortion 10-vuotisjuhlaan 25.11.

15. Muut mahdolliset asiat

Ei muita asioita.

16. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään alustavasti maaliskuussa, kokouspaikaksi tarjottiin Lappeenrantaa. Sihteeri neuvottelee Ulla Ohvon kanssa tarkemmasta ajankohdasta ja paikasta.

17. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.50.

Vuokko Palonen
puheenjohtaja

Lassi Lager
sihteeri

Vakuudeksi:

Erna Marttila
pöytäkirjantarkastaja

Susanna Parikka
pöytäkirjantarkastaja